

КЕННЕДІ ЗАКЛИКАЄ ДО ПІДТРИМКИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ НА \$11 БІЛЬЙОНІВ — ЦЕ „ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ДОБРОБУТ”

Вашингтон. — Президент Кеннеді 18-го вересня звернувся через радіо та телевізійні станції до американського народу за підтримкою у справі зменшення податків. Президент заявив, що зменшення податків, — „забезпечення проти рецесії і одночасно забезпечення на добробут”. Коли будуть зменшені податки, то є надія, що консументи зможуть „мати нові авта, нові доми, нові вигоди, фонди на освіту своїх дітей та на охорону капіталу”. Власники підприємств зможуть розбудувати свої бізнеси та збільшувати свої прибутки. Працівники дістануть більше грошей до рук, коли будуть зменшені податки, і тоді збільшиться їхня купівельна спроможність, та можливість скріплювати економіку. Коли Конгрес ухвалить урядовий проєкт про зменшення податків, то економіка ЗДА впродовж двох років, 1964 і 1965 дістане \$11 бильйонів, і гроші причиняться до того, що не буде нової економічної рецесії, яка могла б прийти, коли не будуть зменшені податки. Зменшення податків, на думку Президента, спричинять приплив відливу золота за кордон, скріпять американський долар в цілому світі і дасть нові ринки збуту для американських товарів. Президент вказав на увазі, що є численні противники зменшення податків без одночасної рецесії федеральних витрат. Президент заявив, що не можна зменшити федеральний бюджет, бо в ньому є найкращі позиції для закордонних і внутрішніх потреб. Але Президент обіцяв, що уряд не дозволить на те, щоб витрачали федеральні гроші на те, що не є кінцеве. Президент підтвердив недавню заяву секретаря скарбу Дагласа Діллона, що уряд змагає

Сенатор Юзик в ОН, візьме участь в дедикації площі у Вашингтоні

Нью Йорк. — У склад канадської делегації на теперішній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй входить, як її парламентарний радник, сенатор Павло Юзик, уже третій з черги канадський сенатор українського роду. Перед найменуванням на сенатора д-р Павло Юзик був професором історії та головою Манітобського Історичного Т-ва, беручи дуже активну участь в канадському й українському громадському житті та займаючи різні чоліві пости. Як знавець історії України та Східної і Центральної Європи, сенатор Юзик на теперішній сесії Генеральної Асамблеї ООН зокрема інтересується справами Союзу та країн Східної і Центральної Європи. Згідно з передбачуваннями, сенатор Юзик залишиться в Нью Йорку на весь час сесії Генеральної Асамблеї, а в

Сен. Павло Юзик
найближчу суботу, 21-го вересня, він візьме участь у вшануванні дедикації площі під пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

Кеннеді звітує Конгресові, що на закордонну допомогу видано \$4,514,600,000

Вашингтон. — Підтримуючи проєкт допомоги закордонній економіці, президент Кеннеді переслав завіт про те, скільки в минулому році ЗДА видали на військову й цивільну допомогу чужим країнам. Президент заявив у своєму звіті, що ЗДА найбільше мусять видавати на військову допомогу тим державам, які є безпосередньо загрожені комунізмом, бо сусідують із комуністичними державами. В 1962-му році на військову допомогу видано аж \$1,600,000,000; на розвиткові позички \$1,112,500,000; на до-

помогу латинським американським державам — \$600,000,000; на позички для розвитку економіки — \$250,000,000; на допомогу у формі дарунків — \$296,500,000 і \$275,000,000 на окремі фонди допомоги. Президент підкреслює, скільки фондів на свою оборону мусять дістати такі держави, як Північний В'єтнам, Північна Корея, Національний Китай, Ляос і Камбоджа, яким загрожує комуністична небезпека. Самі ті країни не могли б себе власними силами оборонити.

Сенатська Комісія підтримує проєкт реформи Конгресу

Вашингтон. — Сенатська Комісія Правил і Адміністрації схвалила проєкт реорганізації Конгресу, щоб допомогти до легшої та швидшої праці законодавчої частини уряду. Сподіваючись, що повний Сенат незабаром вирішуватиме цю справу. Спонсором цього проєкту є сенатор демократ із Пенсильванії Джон С. Кларк. Його підтримує 31 сенатор. Над новим проєктом мала б працювати 12-членна комісія, яку по-половині визначав би президент Сенату і спікер Палати Репрезентантів, це значить, що в

ній будуть 6 сенаторів і 6 конгресменів. Ця комісія мала б заставитися над такими проблемами: 1. Надійна організація праці в обидвох Палатах. 2. Відношення між обидвома Палатами. 3. Взаємини між Конгресом та іншими частинами уряду. 4. Загруднення та винагорода урядовців обидвох Палат та членів Конгресу. 5. Взаємини між окремими комісіями. Але ця нова окрема Комісія не має права обговорювати зміни ревілізуючи праці Сенату, які дозволяють на ведення обструкції в Сенаті.

В Дітроїті відбулася окружна педагогічна нарада

Дітройт, Міш. — Майже всі більші, як і багато з менших наших громад, виявили з початком цього шкільного року багато уваги справі підготовки, українського шкільництва. Відкриттям цієї наради була й окружна педагогічна нарада „Рідної Школи”, що відбулася тут минулої суботи, 14-го вересня с. р., в приміщенні „Самопоміч” та з участю голови Шкільної Ради при УНКМітету, проф. д-ра Едварда Жарського. В конференції взяв участь і сенатор українських педагогів, проф. д-р Мирон Долішній. Між багатьма справами, що їх обговорювано на цій конференції, була й справа „Рідної Школи”, що відбулася тут минулої суботи, 14-го вересня с. р., в приміщенні „Самопоміч” та

з участю голови Шкільної Ради при УНКМітету, проф. д-ра Едварда Жарського. В конференції взяв участь і сенатор українських педагогів, проф. д-р Мирон Долішній. Між багатьма справами, що їх обговорювано на цій конференції, була й справа „Рідної Школи”, що відбулася тут минулої суботи, 14-го вересня с. р., в приміщенні „Самопоміч” та

Василь Пуйда, промисловець і меценат, помер в Нью Йорку

Нью Йорк. — Дня 16-го вересня 1963 року помер тут у шпиталі на острові Стетен від важкої хвороби український промисловець і український меценат бл. п. Василь Пуйда, проживши 74 роки. Причиною смерті була важка недуга легкенької — рака крові. Покійний від якогось часу почував себе зле, був нездатний до інтенсивної праці та понав у життєві труднощі. Останньою його стан був такий важкий, що мав піддатися шпитальному лікуванню. Це лікування вже не тривало довго, бо невільчима недуга спричинила смерть.

Покійний Василь Пуйда походив із Галицького Поділля. Ще молодим хлопцем виїхав до Канади. Працював важко на життя, але при цьому багато читав, учився і придбав доволі багато знання. Уже в зрілому віці переїхав з Канади до Америки. Тут виявив великий інтерес до української культури, вів активну діяльність на шляху її збереження. Брався до кінгартства, пробував своїх сил в інших ді-

лях, як і багато з менших наших громад, виявили з початком цього шкільного року багато уваги справі підготовки, українського шкільництва. Відкриттям цієї наради була й окружна педагогічна нарада „Рідної Школи”, що відбулася тут минулої суботи, 14-го вересня с. р., в приміщенні „Самопоміч” та

В ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ООН

Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант (вгорі, ліва) прислухався промові новообраного президента 18-ї Генеральної Асамблеї, представника Венесуели, д-ра Карлоса Соса-Родрігеса. Під час першого засідання нової сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй група кубинських емігрантів улаштувала демонстрацію проти режиму Фіделя Кастро. На світлинці внизу бачимо, як поліція в будинку Об'єднаних Націй виносить одного із демонстрантів.

Німеччина хоче актуалізувати справу свого з'єдинення

Париж. — Західно-німецький міністер закордонних справ д-р Гергард Шредер перелів з французьким міністром Морісом Куве де Мурвілем на зустріч в мінулий вівторок, щоб устійнити спільну лінію з уваги на ті розмови, що будуть вестись в найближчих тижнях у Нью Йорку і Вашингтоні у зв'язку з новою сесією Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Шредер заступав погляд, що треба використати теперішню „відлигу” в холодній війні завдяки атомовому договору, щоб актуалізувати справу з'єдинення Німеччини і тим самим розв'язати проблеми Берліну. Він твердить, що неможливо говорити про відпущення міжнародної ситуації і про тривкий мир без розв'язання цієї центральної політичної проблеми. Тому у

Західній Німеччині не відмовляється від розмов на тему безпеки проти несподіваної атаки та про східно-західний пакт неагресії, якщо кожна з цих справ може бути пов'язана з проблемою Німеччини й Берліну та причинитися до їх конструктивної розв'язки. За це він є проти совєтського ставовища, що ці справи треба одні від одної відмежувати, бо тоді — каже Шредер — на цьому тільки зискала б Східна Німеччина, а справа з'єдинення Німеччини стала б ще більш неактуальною. Моріс Куве де Мурвіль ставиться ще обережніше до східно-західних розмов. Він пропонує зайняти вибірковою позицію, поки ініціатива не прийде від Совєтів і поки Совєти не відступлять від дотеперішніх своїх, для Заходу несприятливих проєктів.

Представники Південної Америки в ООН стурбовані експортом революції з Куби

Об'єднані Нації. — Члени латино-американських делегацій на 18-ту сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй виявляють в розмовах з іншими делегатами своє стурбовання збільшеною активністю режиму Фіделя Кастро на терені Латинської Америки. Вони покладаються при цьому на заяву авторитетних представників латиноамериканського режиму. І так делегат Куби в ООН д-р Карлос М. Лечуа підтвердив, що сам Кастро й інші кубинські лідери висловлювали у користь революційної активності в Латинській Америці, але це були — мовляв — тільки „вислови особистого погляду”, які не є каральні. Проте Кастро і його прибічники одверто і голосно підбурюють латино-американські народи до революції проти їхніх режимів, а Ернесто Гевара поручав латинсько-американським комуністам наслідувати тактику Кастро — здобуваючи собі зброю із державних складів. Тому міністер закордонних справ Коста Ріки, Давід Оудер Квірос, заповів, що він буде старатися довести до конференції латиноамериканських делегацій в Нью Йорку про отой експорт картистської революції та про протизаходи. Перуанець Хуан Баутіста де Лявал заявив, що він пропонує прийняти резолюцію, за якою підсилювання до революції і підтримка її буде утотожнено з самою революцією.

Власник Джерал Парсел Компані Л. Танкель засуджений до дворічної тюрми

Нью Гейвен, Коннектикат. — Суддя Роберт В. Андерсон видав вирок в справі колишнього власника висилкової фірми „Джерал Парсел Компані” Леоніда Танкеля, засудивши його до дворічного ув'язнення, з чого Танкель відсидів тільки 4 місяці і впродовж 4-ох років буде під поліційним наглядом. Танкель засуджений за обманні операції у зв'язку з висиланням пакунків до СССР. Численні люди, в тому й укра-

їнці зі східних степів, мали великі втрати внаслідок обману Танкеля, який брав гроші, але не вислав пакунків, бо СССР їх не приймав тому, що фірма Танкеля не платила належних оплат совєтському уряду. Коли обман Танкеля виявлено, то деякі пакунки вернули тим, що їх вислали, або за доплатою переслали їх до СССР через іншу висилкову фірму. Танкель признався до вини й обіцяв винагородити втрати своїм колишнім клієнтам.

СССР ХОЧЕ КУПИТИ ЗБИЖЖЯ І МУКУ В АМЕРИЦІ

Вашингтон. — Совєтські представники, які підготували угоду між СССР і Канадою щодо закупки 228 мільйонів бушлів канадської пшениці і муки за кругло 500 мільйонів дол., розмовляли в Мінеаполісі й Кензасі з американськими експортерами збіжжя. За твердженням американських газет, введові, після неофіційного зібрання інформації, совєтський уряд має офіційно звернутись до Вашингтону з пропозицією щодо купки американського збіжжя і муки. Взагалі, у зв'язку з цією велетенською торговельною трансакцією між Канадою і Совєтським Союзом, яка виявила поважну харчову кризу в Совстах, американські торговельні кола сподіваються, що можна буде експортувати до Західної Європи й інших країн коло 100 мільйонів бушлів. Секретар хліборобства Орвіл Фріман, запанований фермерами в Монтчелло в Айові, чи Америка продати збіжжя Совстам, відповів, що „думаю, що ми повинні б продати їм, якщо вони заплавили б нашу ціну”. В даному випадку в гру входять однаково політичні, економічні моменти. Хоч всі харчі, включно з збіжжям і мукою, не підпадають під поняття стратегічних товарів, заборонених для експорту до комуністичних країн, проте вони безумовно скріпили б режим в комуністичних країнах, що терплять на брак харчів. Покищо тільки Югославія і Польща діставали від Америки збіжжя і муку на довготермінові сплати. З другого боку Америка має величезні запаси збіжжя і муки, що їх обраховують на 1.1 бильйона бушлів, до яких прийдуть інших стільки з останніх жнив. Тим часом на внутрішньому — американському ринку консумується найбільше 600 мільйонів бушлів — решта йде на експорт і резерву. Минулорічний експорт збіжжя дійшов був також до 600 мільйонів бушлів, але Західна Європа спроваджувала збіжжя шпораз менше. Тільки останні жнива в Західній Європі були погані, внаслідок великих повеней, — коли водночас на Сході Європи була весною і літом велика посуха. Поруч із засадничими політичними й економічними моментами, пов'язаними з проблемою продажу великої кількості збіжжя Совстам, приходить ще складна справа з ціною. Тому, що американське хліборобство дістає державні субвенції, які є відшкодуваннями за використування тільки обмеженої засівної площі та за існуючу „можливість” між хліборобськими і промисловими продуктами, ціна на американське збіжжя і муку є вища від ціни на міжнародному ринку. Ото ж у гру входять умови сплати і сплати. Якщо Совєтський Союз дійсно закупить велику кількість збіжжя і муки в Америці, яка поруч із Канадою є однією країною у світі, що має великі збіжжя резерви, то це був би радикальний зворот у торговельних взаминах між ЗДА й Совстами, — коментують газети.

Хрущов знову стверджує недоліки сільського господарства в СССР

Москва. — Никіта Хрущов, виступаючи на зібранні совєтських господарників Волгоградського району, таврував керівників радгоспів за їхню звичку „бюрократичного урядування”. Хрущов стверджує, що він „не дуже вдоволен” виглядом і господарною радгоспів, що їх він оглянув у названому районі та головну причину поганого тамашнього врожаю добавив у поганому наводнованні. Хрущов покликуювався при цьому на високий стан югославських господарств та на обильніші користування штучними добривами в хліборобстві Америки, Франції, Британії і Західній Німеччині. Хрущов заявив, що в майбутньому совєтський уряд не даватиме про поширювання планів Хрущова, щоб „наздогнати і перегнати” Америку, а про покращування „продукції на голову”.

У Тант передбачує велику роллю малих держав в майбутньому світу

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант заявив на прийнятті з нагоди других роковин трагічної смерті колишнього генерального секретаря ООН Дага Гаммершільда, що для збереження миру у світі велику роллю відіграватимуть малі держави, зокрема активні на терені Об'єднаних Націй та незалежні від впливів великих держав. На цьому прийнятті, що відбулось у мін. вівторок, вшановано пам'ять Дага Гаммершільда, який два роки тому згинув разом з 15-ма іншими особами в Північній Родезії, коли телив до столиці Катанги Елізабетівно за мировою місією під час гострого конфлікту в Конго. На тому прийнятті проголошено цикл доповідей, який відбудеться заходами Колумбійського університету та шведської Фондації ім. Дага Гаммершільда. Ці доповіді фінансовані з приватних джерел, між ними — Фондацією, що її покликала до життя фабрика воску С. К. Джонсона з Висконзину.

У СВІТІ

● Моріс Шевальє, популярний французький театральний і фільмовий артист, святкував своє 75-ліття в літку, у відрозі Канади до Франції. На паризькому летовищі стрінула його велика громада його прихильників. Він заявив, що не відчуває найменшого втоми та що бачив би собі грати в найближчому фільмовою зрікою Брігіттою Бардо. 75-літній артист матиме цілоденний виступ 22 ч. у Парижі.

● Сестра Індійського прем'єра Неру, пані Вія Лакшмі Пандіт, яка очолює Індійську делегацію на теперішній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, заявила, що в Індії працюється з можливістю нової збройної атаки на Індію з боку комуністичного Китаю осінню цього року.

● Католицького архискепа в Потланді, Франсиса Волпа, Ватикан позбавив старшій, залишивши тільки титул, за кару за непослух розпорядковим, щоб він звільнив свою господарку, протестантку, яка розвелася з своїм чоловіком.

Уряд заохочує промисловців до збільшення експорту

Вашингтон. — 17-го вересня в Вілему Домі відбулася конференція в справі поширення експорту, в якій взяли участь понад 200 виконних промислових урядовців, п'ять членів Президентського кабінету та президент Кеннеді. Президент та члени його кабінету старалися заохотити промисловців до того, щоб збільшували експорт, бо це є єдиний засіб до того, щоб зменшити або й зліквідувати платіжний дефіцит із закордоном. На думку Президента для бізнесмена може „народжуватися нове життя, коли він може продавати товар за кордоном”. Коли б кожний промисловець збільшив свій експорт на 10%, то легко можна б зліквідувати платіжний дефіцит. Тепер експорт ЗДА становить — \$21 000 000 000.

Палата Репрезентантів ухвалила \$175 мільйонів на сховища

Вашингтон. — 17-го вересня Палата Репрезентантів призначила \$175,000,000 на будову протидіаційних сховищ для 10 мільйонів осіб. Коли будуть збудовані ці нові сховища, то можна буде дати охорону 85 мільйонів американців на випадок атомової війни. В дискусії підносилися голоси, що треба б сховищ на 240 мільйонів осіб, щоб всі американці могли сховатися вдома і під час праці, залежно від того, де їх застане а-

В АМЕРИЦІ

● Віце-президент ЗДА Ліндон Б. Джонсон вернувся з поїздом по скандинавських країнах і 17-го вересня звітнував президентові Кеннеді про те, що ця „подорож виявила прихильне ставовище тих держав до ЗДА”. Джонсон відвідав Швецію, Норвегію, Данію, Фінляндію й Ісландію і був найкращим районо американським, який вперше був гостем урядів цих держав. Спікер Палати Репрезентантів Джан МакКормек граював Джонсона за той великий успіх, що його досягнув в Європі віце-президент.

● 33,961 - тонний пасажирський корабель „Америка” не міг відплисти до Європи, бо в суботу 14-го вересня застрягнув в затоці того корабля, домагаючись звільнення з праці одного корабельного офіцера, тому, що він веде дискримінацію проти негрів, португальців і жидів. 945 пасажирів чекали на кораблі до неділі, коли їх поновила корабельна лінія Юнайтед Стейтс, що корабель не відплив. Корабельна лінія вмолила пасажирів транспортувати на інших кораблях або літаками.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожен зміну адресу платитися 10 центів.
Check і money orders payable to: "Svoboda".
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Проти московського обману

Енцикліку покійного Папи Івана XXIII "Мир на землі" зараз після її опублікування дуже спирито використала Москва для своїх "мирнокоєкстенційної" пропаганди, яка нічого спільного із справжнім миром не має. Цитуючи і коментуючи енцикліку на різні лади, Хрущов і його пропагандисти намагалися створити її політичне враження, що комуністи прагнуть того самого, що й голова Католицької Церкви, що вони йдуть до тієї ж самої мети, що й католики — встановлення загального миру на землі. Цю пропаганду пов'язала Москва незабаром із цілком конкретними політичними кроками — відвідинами Алексія Аджубея, хрещеного зятя і головного редактора "Правди", у Папи Івана XXIII. І недавно відвідини в Папи Павла VI передсудового екзарха Білорусь, архієпископа Ніколаї, що, як відомо, є одним з найвідатніших репрезентантів совєтської держави, "Рускої Православної Церкви". Одні й другі відвідини були насправді пропагандними трюками, розрахованими на збагачення світової опінії і католицького світу щодо справжніх цілей і тенденцій московського більшовизму в його ставленні до християнської релігії, зокрема до Католицької Церкви.

Проти здійснюваного таким робом обману виступили востаннє дуже рішуче і дуже своєчасно XIII міжнародний конгрес "Церква і потреба", який відбувся у серпні цього року в Кенігштайні, в Західній Німеччині і в якому брали участь, крім світських католицьких діячів, представники Католицької Церкви, в тому числі Церков поновлених народів. Відатний учасник цього Конгресу, католицький священник ван Страатен, перестерігаючи проти важких небезпек, які загрожують Католицькій Церкві, і закликав до згуртованості і готовості в боротьбі із затятими ворогами Християнської науки. "Наміри комуністів залишаються завжди ті самі, — казав о. ван Страатен, — їх цілью є повне знищення християнства. Церква не може входить в Москву ні в які договори, бо може втратити цим довіру поновлених народів. Дуже правдоподібно, що Кремль має тепер багато причин для того, щоб вести у відношенні до Церкви помірковану політику, але розмови з Москвою не сміють бути ведені при пробній мовчанні про переслідування Церкви". Згадуючи справу Митр. І. Сліпого, звільненого по 18 роках із совєтського ув'язнення, о. ван Страатен ствердив, що цей факт не може бути в жадному випадку доказом наявності свободи Церкви під комуністичним режимом, і що тому це звільнення треба трактувати, як обман.

З промовистими даними про важке становище Католицької Церкви в СРСР і інших опанованих комуністами країнах виступив на цьому конгресі монс. Адольф Кіндерман, ректор Великої Колегії св. Альберта. Він ствердив, що у першій минулорічній сесії Вселенського Собору не змогли взяти участі через комуністичні переслідування та заборони 89 єпископів з-поза залізної застави, Совєти не дозволили вийти до Риму для участі в Соборі ні одному католицькому архієпископу з католицьких Церков Європи, Італії, Латвії. Митрополита знищеної нині Української Католицької Церкви, Йосифа Сліпого, випустили з СРСР до Риму, але тільки вже після закінчення першої сесії Собору. Не дали дозволу на вїзд католицьким єпископам комуністичні уряди Угорщини, Болгарії, Румунії, Північної Кореї і Північного В'єтнаму. Солідаризувалися в цих ретриваціях з Москвою і комуністичний Китай і Албанія. Мали змогу прибути тільки єпископи з Югославії та Східної Німеччини і частина єпископів з Польщі — 16 на всіх 58.

Подані монс. Кіндерманом факти переконливо виявляють дійсне вороже став-

лення комуністів до Християнської Церкви і доводять, що комуністичні воєни залишаються важкими, готовими відбутися в церковні заборони і спустошити їх ізсередини.

Більйони на оборону

Сенатська Бюджетова Комісія призначила в минулий вівторок 17-го вересня \$47 371 000 000 на цілі оборони. Це на півтора мільярда менше, як першопочатково Уряд, проте на 289 000 000 більше, ніж ухвалила була Палата Репрезентантів у червні цього року. Сенатська Комісія відкинула велику більшість дві пропозиції обмежити оборонний бюджет на \$299 000 000, і тому можна сподіватися, що коли над цим бюджетом наступного тижня голосуватимуть на пленумі Сенату, ухвалена сума не буде зменшена. І коли прийде до компромісу між Палатою Репрезентантів та Сенатом задля остаточного устаткування висоти витрат на оборонні потреби у бюджетовому році 1964-1965, то ця сума буде обертатися коло \$47 мільярдів, оскільки буде меншою за минулорічну, яка побилала рекорд витрат \$36 мільярдів. Державна військова цілі у мирному часі. До цього слід додати дуже важливу подробицю: всі пороблені оцінки ані цифрово не зменшують збройної сили, ані не послаблюють її воєнної здібності.

Дуже цікаво й дуже відраділо, що Уряд і Конгрес не вважають за відповідне ані трохи сповільнювати темпу зброєння і зменшувати існуючої збройної потуги, незалежно від "мирового крику" у зв'язку з атомовим договором. Що "більше": голова сенатської Комісії для Збройних Сил, сенатор Річард Рассел, одверто признав, що згаданий атомовий договір у практиці "вимагає скорочення витрат на оборону". Того самого дня Палата Репрезентантів ухвалила \$175 мільярдів на протидію скочиці, здаючи собі справу з того, що це — тільки початок, бо, щоб провести ефективну програму таких скорочень для всієї країни з її 190-мільйонним населенням, треба щонайменше — \$200 000 000 000.

У чому суттєве значення всієї цієї оборонної програми Уряду та найприхильнішого становища до неї з боку Конгресу? У неділі до "мирнолюбності" совєтського партнера атомового договору та в неділі до стабільності нинішньої міжнародної ситуації, яка все це знаходиться на проміжжі між війною і миром. Головним речником цієї оборонної програми є секретар оборони Роберт МакНамара. Він палко обороняв потребу ратифікувати атомовий договір. Але водночас він вимагає більшість, щоб поставити збройну силу Америки на таку ступінь, щоб вона була здатна вести "малі війни", як ось у Південному В'єтнамі, де комуністи ведуть "визвольну" боротьбу з цілком підривати і знищити ще одну війну державу, — і щоб була здатна також до великої атомової війни, якщо її накинє ворог. МакНамару критикують за те, що він припиняє далішню продукцію великих суперсонічних бомбовиків у користь розбудови й удосконалення далекобійних атомових ракет. Але ж це спір тільки за засоби воювання, бо не порушена сама засада, що не слід виключати війни проти Совєтів. Отож і цей один з найвідатніших і впливових членів Уряду не вірить, в практичну вартість атомового договору на далеку мету, не вірить у реальну можливість закріплення миру у світі. Бо для цього треба: 1) щоб Совєтський Союз вирішив амбіції володіти у світі; 2) щоб розв'язати існуючі міжнародні конфлікти у зв'язку з Німеччиною, Берліном, Кореею, Лосом, В'єтнамом і 3) щоб провести міжнародне роззброєння.

Тому, що ні один тверезий державний муж і політик не всіли повірити у можливість оцих трьох чудес, ЗДА — поруч із промовами про мир — плінують річні видатки на оборону в сумі — \$47 000 000 000!

МІЖ КАПІТОЛЕМ І ВІЛИМ ДОМОМ...

ЧИ БУЛО КОЛИНЕБУДЬ ТАКЕ У МОСКВІ?

Вашингтон звик до юрб на роду на своїх вулицях: мільйони туристів, сотні тисяч щочотири роки на президентський інавгурації... Вашингтон пригтований на них; купці, готелі чекають на них. Це — прихильні юрби і матеріально корисні.

Але ті юрби, що загрожували наїздом на Вашингтон 28-го серпня цього року, зовсім не були прихильні; а вже бізнесу від них взагалі годі було сподіватися. Расові сутічки по всьому півдні країни, навіть у недалекому Меріленді, створювали напружену атмосферу. Вправді, провідники маршруту заперечили, що наміри його зовсім мирні, але юрби завжди неохоче вірили, вередливі і їх легко запалити.

Отож, Вашингтон пережив довгі тижні тривожного напруження. Вашингтон, як місто, Вашингтон, як столиця.

Влада, як місто, Вашингтон мав доволі чисте сумління, хоч і не зовсім: мешканці тут в більшості сергєовані, так само ресторани і нічні розважальні локалі. Але на загал сергєовані майже ніде не відчувались. Тон напад урядничий стан — яких пімільйонів людей. А статистика показує, що 13% федеральних урядовців — це мурини. Коли взяти під увагу, що загальне число їх в країні — близько двадцяти мільйонів — становить яких 10% населення, то цей відсоток їх у федеральній службі зовсім пристойний. А росте він постійно, особливо в середній групі заробітків. Отже, Вашингтон несе виразну печать рівноправності муринів у федеральній службі, а федеральна служба стає взором для цілого міста.

Тому, якщо розраховувати на справедливість, то Вашингтон, як місто, не мусів сподіватися на догострий вияви невдоволення. Але Вашингтон — столиця, і там, у Конгресі, саме чекав президентський законопроект про громадянські права на дискусію й голосування. Там голоси легіслаторів поділялися, і багато з них не задовольняють багатьох расової рівноправності. Марш на Вашингтон, "марш шлі", мав бути натиском на Конгрес.

Конгресмени заявляли, що марш не матиме ніякого впливу на їх рішення, мовляв, вони керуються лише своїм власним переконанням, а не ватажком іззовні. Так вимагав претиж законодавчої палати, що на "Капітоліумському Горіку" аж киштів від усіх організованих груп натиску. Але вони укріпили в кулоарах, діють часто при добром обді, при шлій гутірці, а не демонстративно, і тому більше ефективно...

В кожному разі, напруження було і росло враз із тим, як доходили вісті про криваві сутічки чорних з білими і як столичні органи безпеки пригтовлялися до прийняття півтори сотні тисяч демонстрантів. Як звичайно, атмосфера допомагала творити чутку, про численне військо, розташоване по державних будинках, про тасмичні маневри поліції, національної гвардії, пожежної сторожі...

Насправді місцевої поліції не було тут навіть 4 000, але й до поміч було кілька-

сот пожежників, півтори тисячі національної гвардії і т. д. Нюйоркські демонстранти привадили з собою свою поліцію, яку їм дав їхній посадилик для охорони. Не було також тасмичних військоких скопищ у місті, але за рікою, по вірджинським боці, в казармах двох фортець стояло 4 000 воликів на всякий випадок.

В міру того, як зближався призначений день маршу, чимраз більше державних урядовців просили відпустки на 28-го серпня. Адміністрація урядових установ мала вказівку відпустки кожного хто не дуже був потрібний. В результаті 50% урядовців залишилися вдома, користуючись з останків літа, замість нарачатися на передбачену небезпеку.

За державними установами пішли й приватні підприємства. А місцеві бізнесмени довго вагалися, поки рішили — і то далеко не всі — широко відкрити вікна й двері своїх крамниць.

Чекали нетерпеливо й інші: преса, завжди спрагнена сенсаційного матеріялу, телевізійна служба, яка мала через "Телестар" подавати образи можливих заворушень аж до 72 країн світу. Чекали з особливо схидими намірами органи пропаганди по той бік залізної застави, завжди горальне число їх в країні — близько двадцяти мільйонів — становить яких 10% населення, то цей відсоток їх у федеральній службі зовсім пристойний.

День 28-го серпня прийшов погідним ранком. Напливали юрби людей, і репортери та поліція старалися агдувати їх настрій. Тихо і спокійно напливали вони з усіх сторін країни, все більше й більше: замість заповіджених ста п'ятдесяти тисяч, понад двісті тисяч людей наїхало на місто. Крім звичайних засобів транспорту і тисяч приватних легкових, 1 500 автобусів, 20 спеціальних поїздів везли демонстрантів. Потім ішли вони вулицями тихо, спокійно, неначе вже втомлені, ще перед великим днем. А може несли спокійно перед бурєю? Тільки тут і там малі групи приспівували й плескали в долоні під такт музики. Але вони тільки підкреслювали загальну, якусь неначе тасмичну, повагу маси.

Під Вашингтонським обеліском на зеленому "Молі", що тягнеться від Капітолію на схід до Лінкольновського монументу на заході, був збірний пункт демонстрантів. Перші співочі — музичні продукції мали розважати масу, поки провідники демонстрації відвідували провідників країн: конгресмени, потім Претидента. Там, під обеліском, уперше можна було побачити в морі темношкірих людей чимало білих: їх начислювали від двадцяти до тридцяти відсотків. Це, казали пізніше муриніські провідники, був перший успіх демонстрації, бо це був доказ, що справа вже не тільки муриніська, але й загальноамериканська.

Очевидно, муриніські зірки — з музики, театру чи бейсболу були там також. Навіть славна коліска Джозефіна Бейкер, родом із Ст. Луїсу, яка після першої світової війни виїхала була в турне по Європі, заявивши, що не вернеться до Америки, поки тут дискримінують її "одношкірці", прилетіла з Парижу в

Остан Тарнавський

ДІЛО ІВАНА БАГРЯНОГО

(1)

Гукас вечір з радісних низин, хлопощетсь і брїзнак водою. І скачуть думи "в доволі лозі", і йдуть дуби рісною чередою туди... туди...

Понурі та старі похосидили до соняшної брани, похосидили на біч угорі і слухають, як в даліх данонари читають звіт.

Вислухують. Чубами похсують. Мовляв: — Були діла. Були... Були...

Так співав поет Іван Багрянйй в одному з ліричних равних етюдів, що увійшли до збірки "Золотий бумеранг". Сьогодні, коли Івана Багрянйго нема вже між живими, цей його поетичний образ, запланований на полотні метафізички з видом на "соняшні брани" — стає для нас ясним, зрозумілим і реальним. Це ж бо упав справжній дуб — один із тих дубів, яким доля признає охороняти й захищати суспільство, під крилатою короною яких суспільстві.

уніформі "Вільної Франції" з медалями на грудях. Серед білих — ряд відомих фільмових зірок теж робили пропалаганду ідеї рівноправності. Пізніше з пів сотні конгресмени і сенаторів приїхало на хвилю під Лінкольнівський монумент задокументувати свої симпатії руху.

Вполудне почався марш двох сот тисяч з-під Вашингтонського монументу до Лінкольновського, зелено муравую і двома бінчими вулицями, з морем транспарентів, з вигуками "Ми поборомо!". А збоку один транспарент, відсєнований від натовпу, прогромадує, що це цього року прийде кінець світу...

Під Лінкольном відбулася властива програма: промови, спів муриніських "співачів"... І все це надувало іканий спокій, вже, ставало нудно. Поволі юрби людей почали розпльиватися групами до своїх автобусів та поїздів. Навіть не було на вулицях великого "джему". І коли погідний вечір закінчив цей історичний день, тільки тонни паперових відпідків викриали поточену зелену мураву і стоили порожні санітарні та інші "комфортні" будки. І далі панувала спокій.

"Це був неначе парафіяльний пікнік", — казали полісмени, які за а ре ш тували тільки чотирьох осіб у зв'язку з демонстрацією.

А одна кольорова учасниця заявила репортерам: "Все було цікаве, але не дуже, "ексайтінг". Вона була з Кембріджа, в Мерленді, де місяцями тривають сутічки між білими й чорними. Не мусіла ця учасниця демонстрації журитися, бо незабаром почалися нові, зовсім не мирні демонстрації по країні.

Але спокійний перебіг маршу був, здається, найбільшим його успіхом. Провідники градували один одному і приймали гратуляції офіційні й неофіційні кіл.

І був цей спокійний перебіг маршу також успіхом Американи. Шеф Американої Інформаційної Агенції сказав: "Чи було колинебудь у Москві чи Пейпінгу, щоб населення країни так вільно демонструвало проти існуючого ладу?"

(юст)

ство може роси і розвиватися. І справді, у подвизі Іванові Багрянйму можемо звітувати про його діла — діла, що їх доконав він на трупному шляху своєї життєвої мандрівки і що залишилися нам і нашим потомкам, як та дорожочність, якої не замінити. Лише тепер, коли наша еміграційна преса, а разом і великі пресові агенції передають вістку про смерть Івана Павловича, ми усвідомлюємо, що разом із нами жив, серед нас діяв і творив ширй поет, талановитий письменник, палкий журналіст-публіцист, відданий громадський трудивий і розумний організатор — людина, надхнена ідеєю і тим світлим духом, що передавався іншим і захоплював інших.

Біографічні дані Івана Багрянйго скромні і маловідомі. Народився він у робинчій сім'ї (батько — муляр, мати — селянка) 2-го жовтня 1907 року. З раннього дитинства мав замішування до мистецтва і, підготволюючись до мистецької професії, закінчив у Києві художній інститут. Та вже студентом Багрянйй виявив заінтересування літературою, а разом і літературним талантом. Літературу діяльність почав у 1923-му році, а свій перший вірш надрукував у журналі "Глобус" в 1925-му році.

В 1927-му році, коли Іванові Павловичу було двадцять років, виїхав друкуючи у київському видавничстві "Мас" його першу збірку поезій "До межі заката". Після цієї збірки поет включився в літературне життя і друкувався в журналах "Життя і Революція", "Червоний Шлях", "Всесвіт", "Плуг", "Уж", як і у згаданому вже "Глобусі". Поема Ів. Багрянйго "Аве Марія", що виїхав в 1929-му році, звернула увагу офіційних критиків на те, що її автор чужий гаслам урядової пропаганди, а тим самим ворожий режимові. Половина нерозпроданого накладу "Аве Марія" була вилучена з продажу і сконфіскована.

Віршований історичний роман Ів. Багрянйго "Скелька", що появився друкуючи у видавничстві "Книгоспілка" в 1930-му році, був розгромлений урядовою критикою і вирішив доло поета. Як і багато інших українських письменників, друзів і приятелів Багрянйго, Підмогильний, Косинка, Плужник, Фальківський, Антоенко — Давидович, Осмацька (вони творили літературну організацію МАРС — Майстерня Революційного Слова), Іван Павлович був у 1932-му році заарештований і засланний в концтабір Ваглаго. Варуге Багрянйй був заарештований у 1938-му році, і шоймо ді другої світової війни відкрили йому браму творчості.

В 1943-му році Іван Багрянйй вирушив на еміграцію. З усієї своєї творчості він зібрав збірку віршів і виїзв її в Галичці під назвою "Золотий бумеранг", з підзаголовком "Рештки загубленого, сконфіскованого і знищеного". Справжня літературна творчість Івана Багрянйго починається шоймо на еміграції. Тут він переніс усе свою увагу на прозу і, ще будиши в Галичці, надрукував роман "Звіролови" (у скороченні). Цей роман, перевиданий згодом у Німеччині під назвою "Тигролови", не лише здобув йому признання нашої крити-

ГОЛОС ЧИТАЧА

Ще про місце, де народився митрополит Яхимович

Прочитавши статтю М. Лоза про те, де народився митрополит Яхимович, пригадав мені гробівництво на цвинтарі в Підберізах.

Проф. Шах пише в своїх споминах "Львів — місто моєї молодості", що митрополит Яхимович поставив своїм батькам гробівництво на цвинтарі в Підберізах. Цей гробівництво, побудований у формі піраміди, стоїть по середині старого цвинтаря на північ від гостинця.

Такого гробівця не був вслі поставити собі жадний господар в Підберізах в тих давніх часах. Я чув від старих людей, учасників австрійсько-пруської війни, що цей гробівництво поставив син священика своїм батькам. Якщо воєнні дії другої світової війни його не знищили, то він стоїть по нинішній день.

Під час українсько-польської війни й був в Підберізах, і не раз приходилося мені бачити "тоді" на підберізьких цвинтарі. Жадного гробівця я там не бачив.

М. Лоза пише, що за його часів таких приписів не було, але треба взяти під увагу, що рід мій вимер, і таких випадків у селі було багато.

Далі автор пише, що не пригадав собі, чи вважав в Підберізах існували приписи до кінцівкою на -ич. Я народився в Підберізах, називаюся Маркєвич, отже приписи маю з кінцівкою -ич. Таких приписів з кінцівкою було багато, їх роди вимерли, і в метриках книгач їх тепер не знайти, бо вони знищені.

Я маю метрику мого тата, написану 1872-го року. Метрику писана латинкою, хресний батько тата в ній записаний Федорич Теодор, отже з кінцівкою на -ич, а хресна мати Козак Пелагія. Тих родів у Підберізах вже нема, вони вже вимерли.

Михайло Маркєвич
Нью Йорк, Бронкс

ки і широкого українського читача, але й був перекладений на англійську, німецьку, та голландську мови.

На еміграції Іван Багрянйй — поіра широкую суспільно-громадську діяльність — написав і видав ще три романи: "Сад Гетсманський", тежмо якого є терор скочивши в Україні, "Вогненне коло" — про третій бій під Бродями, і "Марусю Богуславку" — першу частину великого роману "Вуйний вітер", якого далішні дві частини залишилися у рукописі. Іван Багрянйй є теж автором трьох п'єс: "Морітурі", "Генерал", "Розгром", а також кількох віршованих оповідань для дітей.

Треба подивляти, як ця людина, яка позбавлена була особистої свободи і свободи літературно працювати через арешти, залягання і переслідування, виїхавши на еміграцію з тяжкою хворобою легень, знайшов стільки сил духа, щоб послідовно, відданно працювати, часто на ліжку в лікарні, здобути у своїй громаді і в опіні світу ім'я передового українського письменника та видатного політичного провідника. Ця духовна сила Ів. Багрянйго в його життєвому признанні нашої крити-

(Продовження на стор. 3-ій)

Саген-Блакитний

ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

(До десятиліття з дня смерті)

(2)

Жемчужников був дуже кольоритно постаттю. Російський аристократ, що понав на Україну 24-літнім юнаком, він одразу ж захопився Україною, її народом, природою, звичаїми, а головним багатством народної мистецької творчості. Вивчивши українську мову, він у селянській свиті ходив між народами, змальовував народні типи, одяг, прикраси та оздобу на одягу, посуд і будівлі. Приятелював з кобзарями, збирал пісні, народні думи, записував народні приказки, легенди, повір'я. Одружився з простою українською дівчиною, селянкою-кріпачкою. Пізніше він деякі свої зарисовки вмістив в альбомі "Живописная Украина", свідомо намагавшись тим продовжувати видання, започатковане колись під тією ж назвою його приятелем Шевченком.

Ще будиши зовсім молодим малюром, Жемчужников був гостем на посвяченні будинку Григорія Галагана в селі Лебединцях. І саме тоді, коли він дивився на "дім цей, споруджений, щоб ожити перекази про життя предків у пам'яті нащадків", — як сказано в напсї на стоволу цього будинку, — у молодого Жемчужникова зродилася думка про створення українського національного стилю в архітектурі.

"Навіщо, — питає він, звертаючись до присутніх, — знову будувати такий самий дім, копіюючи той самий готовий зразок? Чому б не зробити крок уперед і піти далі, ніж ішли наші предки? Чому б не наслідувати загальний дух цього будівництва, взяти вироблені традицією практичні будівельні засоби і, використовуючи їх, створити новий стиль в будівництві? Це було б не копіювання старого, а розвивання нового — з коріння, яке виростає з старої традиції і нею живиться."

Свої думки про створення українського національного стилю в архітектурі Жемчужников виносить на сторінки видаваного Кулішем журналу "Основа". Для більшості українського громадянства того часу вони видавалися лише утопією мрійника, нездійсненою фантазією божовільного.

Жемчужников відвізав до Москви, і його праця для української культури на довгі роки замирав.

Зустрінувшись у Загоскіна молодого Кричевського, якого господар жарливо представив як оригінала, що захоплюється українським народним мистецтвом, оглянувши зібрані ним матеріяли, Жемчужников відчув, що цей талановитий юнак може здійснити мрію його молодості й провести в життя те, що йому самому не пощастило зробити. Він розповів Кричевському про свою статтю в "Основах" і сказав, що в Західній Європі народне мистецтво розглядають і цінують як національне. Також у Росії шукають і пробують створити російський національний стиль в архітектурі. Але, не маючи достатнього ґрунту, там лише вироблюють якийсь псевдонаціональний "пестушиний", "теремковий" стиль.

Україна ж, така багата на народне мистецтво з великою кількістю зразків у будівництві селянських хат, має можливість і підстави для створення свого власного національного стилю. Треба лише взяти матеріяли, вивчити їх, ана-

лізувати, відшукувати той дух, характеристичний і спільний їм усім. Тоді, синтезуючи все, викристалізувати свій власний національний український стиль в архітектурі і мистецтві. Жемчужников хвалив і захоплював Василя Григоровича, кажучи: "Працюйте далі над цим — тут непогачий край роботи! Я певний, що ви досягнете свого, якщо ваш молодий запал не загасне з роками. Дім Божє, щоб вам пощастило колись зробити те, про що замолоду мріяв я."

Ці слова старого мрійника глибоко запали в душу молодого Кричевського.

Вадим Павловський у своїй статті наводить і другу цікаву подію, що також відіграла роль у формуванні мистецького світогляду його майбутнього втічка.

Саме за рік до зустрічі з Жемчужниковим Василю Григоровичу довелося почути в Харкові прилюдну лекцію про розкопи Генріха Шлімана, які відкрили світові культуру легендарної Трої. "Лянда" це з дитинства була улюбленим твором Василя Григоровича. Тепер він почув, що Троя не була вигадкою Гомера, а справді існувала і мала свою окрему від елліністичного світу високу культуру.

Україна в уяві більшості зросійщеної тодішньої української шляхти вже також видавалася вигадкою. По упадковій гетьманщині, розгромі Катериною Другою Запорізької Січі запровадженні кріпачтва, Україна на довгий час стає духовним цвинтарем, глухою провінцією Російської імперії, де доживають свого віку гоголівські Коробочки та Довгохуни. Українська культура з гетьманських палаців та будинків козацьких старшин переходить у нарід і там зберігається в формі народної творчості. Справжня Україна з її мистецтвом, матеріальною культурою, мовою, звичаїми й традиціями живе в народі.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

Досвідчений
ПЕРЕКЛАДАЧ
КНИЖОК
Повний час, постійна праця.
DeRAY BINDERS
28 East 22nd Street, N. Y. C.
CA 8-5330

ПЕКАР
Досвід при печенні хліба, булочки і рогаликів. Добра платня, постійна, гостинність.
Головний офіс:
ZIEGLER'S BAKERY
61 New Dorp Plaza
Staten Island, N.Y.
EL 1-0211

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

NURSES-R. N'S

Opening of new wards creates immediate vacancies for registered nurses at GREENPOINT HOSPITAL, BROOKLYN. Salaries \$4,550 - \$6,250. Annual increments \$240. Shifts differential - Evenings \$520. Nights \$370. Uniform allowance \$1.55 plus free laundry; low cost meals & accommodation. One month vacation plus 13 holidays. Sick-leave accumulative to 180 days + cost shared H.L.P. Contributory retirement plan plus credit union. Affiliation with Mount Sinai Hospital of New York. Provides intensive post graduate training programs at Mt. Sinai for Greenpoint nurses. Participating nurses are on pay status during training. For Further Details Contact: Mount Sinai Liaison Office at

Greenpoint Hospital
Kingsland & Skillman Aves.
BROOKLYN, N.Y.
Call EV 7-3010, ext. 271/272

МЕДИСЕСТРИ — РЕСЕТРОВАНІ

до операційної практики і дослідів. На кілька годин, повний час, на день або за домовленістю. Деталі теж за домовленістю. Зворот на навчання, початкове мешкання в N.Y. готелі. Звертати: Mrs. Eleanor Lofth, R. N. Albert Einstein College of Medicine, Lincoln Hospital Division, 333 Southern Blvd. Bronx 54, CY 2-9200, Ext. 259. Pelham Bay Line IRT—143rd St. Sta.

Оперейторни
POWER SEWING
МАШИНИ

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом при шитті
комплексного одягу.
George Lewis Mfg. Company
61 1st Ave., Paterson, N. J.
ARmore 8-6440

APARTMENT for RENT

NEWARK, N. J.
АПАРТАМЕНТ до ВІНАЙМУ,
великий 4 1/2 км., ліпша дільниця
Ньюарку. Помірюваний рент.
Call 484 2595

HOUSE FOR SALE

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ
ЗИМОВИЙ ДІМ
6 кімнат і гараж на два авта,
опливе опріання, 2 1/2 акра землі
чистої, культурної, фронт
до гайлоу і до окружної дороги,
чудовий краєвид — дві милі від
Сюзіанки. Ціна — \$15,990.
9 акрів землі з великим фронтом
до головної дороги (900
стп) з потоком посередній, в
сусідстві української колонії.
Ціна — \$1,800.

Stephan OLESIW
P. O. Box 348
KERNONKSON, N.Y.
Tel.: 7692

REAL ESTATE

BROOKLYN, N. Y.
8-рох. шінгл, парове опріання,
близь сабнею, церкви і школи,
ціна \$15,000. Умови.
20-рох. мур., парове опріання,
ціна \$45,000. Умови сплати,
20% зворот на інвестиції.
Anthony CHERECK
Julian PAWSHAK
EV 7-6138
292 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N.Y.

Alexander Smal

Agency
776 Springfield Ave.
IRVINGTON, N. J.
Tel.: ES 4-4400

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779; AL 4-8717

„КОВБАСНОК АГЕНЦІЯ“

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N.Y.

- ВСІ РОЛИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ;
- ПОСРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ВІШЕТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМПОРТАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ПАКУВАННЯ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.

Міжнародні поштово-телеграфні перекази.

Віра КОВБАСНОК-ШУМЕНКО Антія ШУМЕНКО

Відкрито: в кожний день 9:30 — 6:30
в понеділок 9:30 — 7:30
в суботу — 9:30 — 1-го по пол.

3і спорту

Футбольні змагання українських клубів на наступну неділю

„Трибу“, Філадельфія — Мадридський С. К., Нью Бронкс, відплатні змагання за мистецтво Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю 22 вересня о год. 2.00 по полудні на грищі при 29-й та Клірфілд вулицях у Філадельфії. Змагання ці будуть передані в телевізії.

УСК Нью Йорк — Ф. К. Гобекс, мистецтві змагання „Великої Десятки“ Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 22 вересня о год. 3.00 по полудні на грищі Українського Спортивного Майдану в Коледжі Пойнт, Н. Й.

„Чорноморська Січ“ Ньюарк — „Польська Сокода“, мистецтві змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю 22 вересня о год. 2.30 по полудні на грищі Айрвуд-банд при Вілсон Евіно в Ньюарку.

Який був склад УСК-у в грі з „Чорноморською Січю“?

До нас наспів лист від Управління УСК-у Нью Йорк у справі нашого постійного спортивного кореспондента з Ньюарку Омелія Твардовського про змагання УСК — „Чорноморська Січ“, які відбулися 18 вересня 1963.

За словами одержаного листа, інформації в заголовоку допису роблять „враження, що УСК в той день змагався в більшості в чужинському складі“, тому подасмо на прохання УСК-у висвітлення, що в цих змаганнях грали також його молоді змагунів — вихованці В. Сірка, П. Назаркевич, І. Соловейко і П. Мидак. Лист цей, з підписом Романа Лисака за Управління УСК-у, закінчується такими словами: „Управління УСК-у прохас Вас сприяти помилці і кривду заповіді нашому клубові. Ви ж знаєте, якою болочою є справа нашого спортивного молодянку“.

РІЗНЕ

ЧУДО УСУНЕННЯ
СИВОГО ВОЛОСЯ

(ДЛЯ МУЖЧИН І ЖІНОК)
В теперішній час багато чоловіків фарбують собі сиве волосся, але це значить кожен раз пізнає, тому що не виглядає на природному. Як озвучити сиве волосся без фарбування? Ось чудодійний речовина, що діє по кількох напрямках. Не треба вибирати колір, жадних компліментів, не брудити. Вистачить помарувати волосся кілька разів раком і сивина зникне на очах. Не пропустіть цієї однієї дороги усунення сивини без клопотів. Шліть цей виразок на адресу вишу і прості вислати Вам (2) пляшки NUVIDA. Платити \$6.00 поштареві при доставці. Тоді за спеціальним зарплатним Ви можете ужити цілу пляшку на пробу. Якщо буде невдоволені способом будувати — можете повернути незужиту пляшку і одержите повний зворот. Шліть їй а адресу з до:

TEYSAN CO. — Dept. 301
Peekskill, N. Y.

REAL ESTATE

ASTORIA, Broadway Station,
близь нової Укр. Церкви 4-рох. мурований дім 6, 6, 6 і 5 кв. кімнат, нове олів. опріання \$4,000 готівки. Ціна — \$30,500.
11-рох. мур., наріжний з крамлинкою, мармур, сходи, дохід \$13,100. Ціна \$46,990.00.
БАГАТО ПИШИХ ДОМІВ.
MARATHON REALTY CO.
31-87, 32nd St. (near Broadway)
ASTORIA, L. I. YE 2-3550

В дописі поміщеному 31 серпня 1963 в числі 166 „Свободи“ подано між іншим про згадані змагання таке, що було причиною листа від УСК-у „В складі УСК-у з минулої літньої складу були: Форнеро, Мулвай, Лі, Грек“, а з українців Цап і Коновський й воротарі на змну Шмотолоха — Ховайло“.

Задіювання тут уступ допису потверджує одержане від автора висвітлення, що висвітлення він лише змагунів з минулої літньої складу, так само як і подав прізвиська тільки таких змагунів „Чорноморської Січ“, та що автор не мав наміру кривдити УСК-у цими несправними інформаціями про його склад. Тим не менше радо помістимо висвітлення УСК-у, з прізвиськами інших українських змагунів.

„Чорноморська Січ“ — „Гакоах“ 1:0

Нью Йорк, 14 вересня. — До перших змагань за мистецтво Американської Футбольної Ліги виступила „Січ“ в більшості з змагунів минулого сезону, за винятком нових Черемхи та Кіндратова, але без Ради і, очевидно, цілої Канади. „Січ“ грала краще, як минулої неділі. Особливо було проблемним в лінії нападу але годі це оцінити спростують окремих змагунів і цілість дружини. Дружина може напевно грати краще і продуктивніше, але все це справа змагунів і тренера. Символіками, які вмовляли в себе, що „Січ“ не має нападу, та хочуть скріплення (очевидно чужими змагунями), треба пригадати, що минулої сезону „Січ“, маючи 4-5 канадійців, програвала. Тепер ми виграли змагання проти дружини, яка має змагунів з великими іменами і хоче сягати по перше місце, отже не така вже криза з лінією нападу. Наш, на їх думку, „слабий“ Чайка стрілив переможний ворота, а великої слави змагун „Гакоаху“ Контрера не зміг цього зробити, бо йому добре перешкоджував Павлишин. Часом аж дивно, що в наших симпатіях аж такий брак віри в свої власні сили.

Рівень гри після вакаційної перерви був оправдано тільки перемогів. „Січ“ переважала завзятою і волею

ТОВАРИСЬКОГО І РОДИННОГО ЖИТТЯ

перемогти. Павлишин на 3 „шопері“ був знаменитий, в полі мудро і планоно провадив гру Силік, а Чайка ставався вже краще використовувати свої потенційні спроможності, хоч ще не міг повністю долати. Савицький і Кіндратові напад виглядали надійно. Інші грали не але, але нижче своєї нормальної форми. Слабими показались брати Коремба. Склад „Січ“: Голуб, Саварин, Силік, Черемха, Павлишин, Понос, Савицький, Мушак, Чайка, Кадоба, Кіндратов, І. Коремба, М. Коремба, Бреніч. В передзмігуні „Чорноморської Січ“ перемогли своїх однокласників німецької дружини „Віль-Вайс Готче“ вислідом 1:4.

І. Х. — як

„Леві“ почали осінній сезон

Шикаго, 8 вересня. Цю неділю можна назвати чорною неділлю, бо всі три дружини „Леві“ зішли переможеними. Їхні висліди:

„Леві“ — „Кікере“ 2:4 (1:2)
„Леві“ рез. — „Кікере“ рез. 0:7
„Леві“ юнаки — „Гелс юнаки“ 1:6

„Кікере“, які претендували на чемпіона Висхідної Дивізії, відплатили „Левам“ за недавню програму 0:4. Вони виграли краще кондіцією цілі змагання з дружиною „Леві“, яка, хоч і була підсилена змагунями Круком, Келлі, Шмотолохою і Буцаєм, заграла нижче сподівань. „Леві“ не дописали особливо в лінії нападу та на позиції обидвох крил, що і було причиною, що дружина наша грала більше середньою. Ним були швидкі і краще дисципліновані стрільці. Ворота для „Леві“ здобули: Крук і Бахір.

Суміський „Кріла“ здобули в мистецтві змаганнях Першої Дивізії — Південний гарну перемогу 7:2 над чеською „Спартою“. Цією вигравою „Кріла“ закріпилися на першому місці показника.

Несподівана програма юнаків „Леві“ була спеціально болочою, бо вона може перешкодити „левенітам“ зловити перше місце своєї групи юнаків — Південної Дивізії Ліги Юнаків.

П. Головатий

Комуністичний Китай запротестував у Москві
проти інциденту на кордоні

Москва. — Комуно-китайський уряд вручив советському амбасадорів в Пейпінгу ноту протесту проти поведінки советських властей 7 вересня ц. р. на советсько-монгольському кордоні. Совети твердили, що вони перехопили в потязі, який приїхав з Китаю, анти-советську літературу та що китайські залізничники і студенти не хотіли повинуватися советським властям, ображували їх і провокували та що прийшлося силою відіслати їх назад до Пейпінгу, де китайські комуністи стріляли їх з великою парадною, як героїв. Зате китайські комуністи твердять у своїй теперішній ноті протесту зовсім щось інше: що Совети перебільшують інцидент, що вони свідомо піддаються „протикитайській гістерії“, що ніякої анти-советської літератури у тому потязі не було та що взагалі не китайці, а більшовики діють на шкоду „соціалістичним країнам“, які повинні жити в згоді і приязні. Комуно-китайська нота твердить, що китайська залізнична обслуга і пасажирський потяг з 7 вересня ц. р. були на станції На-

ушки „облягати, притримати, ображувати й переслідувати“ і що Москва свідомо йде „від помилки до помилки“, щоб загострити відносини між СССР та ком. Китаєм. З свого боку комуно-китайська нота заявляє, що китайські комуністи не хочуть сварки з Москвою, а навпаки, хочуть згоди і співпраці. Тому й Пейпінгський рішення — кажеться в ноті — не живити дальших заходів в справі того залізничного інциденту. Москва у відповідь негайно закинула Пейпінгові брехню.

Колонійний президент Гаррі С. Труман заявив, що він відмовився написати резолюцію в сподіи генерала армії Далгеса МекАртура, кажучи, що він не міг бути об'єктивним критиком. Труман, як президент ЗДА в 1951-му році записав був із команданта збройних американських сил в Корей генерала МекАртура, який хотів бомбардувати китайські війська в Манджуї під час війни в Корей. Труман сказав, що він не відповідало генералові МекАртуру в справі війни в Корей, бо він вже свос сказав в цій справі давніше.

В НАШІЙ КНИГАРНІ
можна набути:

Маркія ШАПКЕВИЧ: РУСАЛКА ДНІСТРОВА. Четверте видання. \$2.00
ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ ГАЛИЧИННИХ ХІХ-ХХ СТОЛІТТЯ. о. митр. Тит Войнаровський: Спогади до 100-го життя; о. Ізидор Соколовський: Будівництво нової української державності в Галичині; Ю. Романчук, О. Варнівський, д-р Е. Олесницький, д-р К. Левинський, д-р Е. Петрушевич, д-р Л. Вацарський, д-р І. Макух, полк. Д. Вітовський \$4.00
Oleg S. PIDHAINI: THE UKRAINIAN-POLISH PROBLEM IN THE DISSOLUTION OF THE RUSSIAN EMPIRE 1914-1917. Василь ГАЙДАРІВСЬКИЙ: ЗАЯЧНИЙ ПІСТУХ, повість \$2.00
Гаврило ГОРДІЄНКО: АГІАРНА РЕФОРМА НА ВОЛІНІ В ХІІ СТОЛІТТІ \$2.00
Павелімон КОВАЛІВ: МОЛИТОВНИК-СЛУЖЕБНИК. Пам'ятка XIV століття \$1.80
Павелімон КОВАЛІВ: ОСНОВНІ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, в порівнянні з іншими східно-слов'янськими мовами \$5.00
Павелімон КОВАЛІВ: ЛЕКСИЧНИЙ ФОНД ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ КИЇВСЬКОГО ПЕРІОДУ Х-ХІІІ СТ. Том І. Основний фонд \$8.00

Замовлення з додочечним ЧЕКІМ або поштовою ПЕРЕКАЗОМ, просимо слати:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

На українському весіллі пластунів
у Клівленді

Мирослава Волянник і Зенона Голубець

17 серпня о 4-й годині по полудні, в церкві св. Йосафата (Парма) відбулося вінчання Мирослава Волянник, доньки Анни і бл. п. Василя Волянників і Зенона Голубця, сина Анастасія і Григорія Голубців. Молода пара відомо в нашій громаді зі своєї активної праці в Пласті, студентських організацій, хорі „Дніпро“ і ін. Церква була повна гостей місцевих і позаміських, з Торонта, Нью Йорку, Шикаго, Мінеаполісу, Дітройту, Філадельфії, Сиракуз, Рочестера, Акрону і інших. Св. тайні вінчання уділив о. проф. П. Шиманський, а торжественно-шасливу хвилину звеличував своїм співом хор „Дніпро“, членами якого є ціла родина п-ва Голубців і Молода.

По вінчанні почалася весільна гостина. Родичі Молодої пари за старим українським звичаєм зустріли і привітали Ножовічів традиційним хлібом і сіллю. Батько Молодого кількома словами привітав численних гостей, коло 500 осіб, і передав весільну функцію в руки досвідченого гостяматра магістра Юрія Оршикевича.

З промовами, привітаннями і побажаннями виступали: вч. о. проф. Шиманський, д-р М. Грушкевич відчитав привіт від хворого Провідника пластової групи в Акроні (міст. Молодої) — д-ра І. Домбровського. Пластова й й сеньйор Я. Кришталович вітав від Крайової Пластової Ради, інж. Т. Грушкевич від місцевої станиці Пласту в Клівленді та від Куреня „Лісові чорти“, п-на О. Волчук від Куреня „Буриверх“, до якого належить Молода, п-на О. Світенько від Куреня „Шосокрилі“, п. А. Вігун від Куреня „Вурлаки“, п. Т. Когут від Куреня „Лісові чорти“, членом якого є Молодий. Від співачого товариства хору „Дніпро“ вітав молодшу пару диригент мастрю Е. О. Садовський.

Особливою атракцією весілля був по мистецтві удекорований і на „семи криничних водах“ печений коровай (торт) — діло мистецтвих рук пані І. Кабульницької і точка „Лісових чортів“ з мідяками. Співаючи свою курінну тра-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського
Народного СоюзуСУБОТА,
21-го ВЕРЕСНЯ 1963 р.:

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відділ 64, о год. 7:30 веч. у Вікарійському. Проситися всіх брати чек-дівіденди. — Іван Бурний, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відділ 117, о год. 7-й веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. Виплачування вкладок від год. 6:30. — Р. Іваніцький, секр.

ПАССЕНІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, 42 Відділ о год. 7:30 веч. у УНДО-мі при 237 Hope Ave. — В. Марущак, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ 206 Відділ о год. 7-й веч. в парадній залі під ч. 74 Герес Евено. Проситися прийти на збори. — Е. Тепер, секр.

НЕДІЛЯ,
22-го ВЕРЕСНЯ 1963 р.:

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори 245 Відділ о год. 3-й по пол. в залі Укр. Прав. Церкв при 824 Adelin St. на зборах будуть інформації про нову акційову грамоту та інформації про дедикацію площі Т. Шевченка у Вашингтоні. — П. Сабат, предс., М. Мартиненко, секр.

ШИКАГО, Іл. Місячні збори С-ва Родж. Прес. Днів Марії, 259 Відділ о год. 1-й по пол. в церковній залі при 4852 So. Paulina St. — П. Трусяк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. Т-во Дністер, Відділ 430 повідомляє, що побір вкладок за місяць вересня відбудеться в неділю, 22 вересня в Спорт. Клубі „Трибу“ в год. 1-3 по пол. В неділю, 22 вересня в Укр. Клубі при Френклін вул. в год. 11:30-1:30 по пол. Члени, які постійно забудують плачання своїх вкладок і допущаються кількісних загалостей будуть успішними. — Р. Діа, О. Бакай, Р. Кинь.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІВ
УН СОЮЗУ!

АННА КРАВЧУК, довголітній членник 383-го Відділу УНС-у в Бріджпорті, Па. Померла 28-го липня 1963 р. на 65-му році життя. Похорон народилася в с. Стріпківка, пов. Збарж, Галичина. Похорон у смутку донька зам. Талі, сина, 3 внуки. Похорон відбувся 2-го вересня 1963 р. з похоронного заведення до Augustine's Church, Bridgeport, Pa. Interment St., a тіло Похорон поховано на Augustine's Cemetery, B. I. П. Йосиф Хома, секр.

Посмертні згадки

КАТЕРИНА СЕНДІНЬ, довголітній і заслужений членник Українського Народного Дому, 316 Відділ УНС-у в Рочестері, померла по довгій недугі 30-го липня 1963 року. Похоронилася в с. Куїні, Рочестерського пов. 1896 р. вступила до УНС 1925 р. і увесь час була активною членницею УНДО. Похоронилася в жаблі 3 доньки, 2 сини, 9 внуки та велику громаду приїждів і знайомих. Похорон відбувся 2-го вересня 1963 р. Тіло останки поховано на цвинтарі Holy Sepulchre. Вічна й Пам'ять.

ОЛЕКСІЙ РИВАК, 6-го довголітній член Т-ва „Дністер“ 810 Відділ УНС-у в Брукліні, Н. Дж., помер 29-го липня 1963 р. на 75-му році трудовитого життя. Похорон народився 14 вересня 1888 р. в Яворі, пов. Перемишлян, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1915 р. в до УНС-у вступив в лютому 1925 р. та залишився активним членом нашої організації аж до кінця життя. Похорон відбудеться для 1-го серпня п. р. на цвинтарі Олімпія Гора при численній участі рідних та союзників. Вічна Ному Пам'ять. М. Долгун, секр.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Серце Тадея Косцюшка перенесено з великою парадною з собору св. Яна назад до Національного музею у Варшаві. Урну з серцем польського національного героя перенесли були з вибухом останньої війни з того музею до тайної скринки в названому соборі. Тадей Косцюшко помер в 1817 році на 71 році життя.

Південно-в'єтнамський уряд, у відповідь генеральному секретареві Об'єднаних Націй У Тантові на його закид, що уряд у Південному В'єтнамі спирається на військову силу, а не на праві і народі, пригадав, що в В'єтні, яка є батьківщиною У Танта, теперішній диктаторський прем'єр Не Він прийшов до влади у військовому перевороті і всіх членів попереднього режиму внарештував.

У Греції православний архієпископ Хризостомос заявив в минулому тижні, що його Церква ніколи не примириться з Католицькою Церквою, бо не признає канону про непомилність Папи.

PAKKA Company
REPARATION STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ШКІЛЬНЕ ПРИЛАДІДІ.
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ
видання „Шкільної Ради“
в АРЦІ

ВИСЛІКОВЕ БЮРО

Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— вислікає —

ПАЧКИ з ОДЯГОМ І ХАРЧЕВІ
На складі всі потрібні товари
по низьким цінам.

MISCELLANEOUS

УВАГА БАТЬКИ!

— ПОШУКУЄМО —
гарних дітей
для вінчання на виступі
на телевізії і в театрі
Попередній досвід неконечний.
Безлатна випробування —
3-5 по пол. в неділю,
22-го вересня 1963 р.
JUNIOR PERFORMERS OF AMERICA
at HARLEQUIN STUDIOS
203 W. 46 Street N. Y. C.
MA 5-1248

РІЗНЕ

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ
ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І
ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГІШУ
ПРИ БАГАТОХ
НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На рематизм — Elde Root
100 пігулок — \$4.00;
На болі широкі і мізурі —
Hebbers, No. 85 — 100
пігулок — \$4.00;
На високе тиснення крові —
H.B.T. — 100 пігулок — \$4.00;
На нерви — велоні пігулки
No. 91 — 100 пігулок — \$4.00;
При „acid indigestion“ Hot
Planes Corn Seal
round pills, 100 — \$4.50;
При запаленні жовчного
мішочка — QBT пігулки —
100 — \$4.00;
При болях шлунка Ulcerine
— сконцентрований екстракт
зел — 1 1/4-місячної
лічіння — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
заснована 1861.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
позік 13-ого і 14-ого вул.
NEW YORK, N. Y.

Купуйте в підприємстві,
що оголошують
в „Свободі“

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn

**UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS**
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLY